

ข่าวที่ 61/2568 วันที่ 16 มิถุนายน 2568

สศท.1 ชู แนวทางการพัฒนาการแปรรูปข้าวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสริมสร้างโอกาสการพัฒนา

นางสุจารีย์ พิชา ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 เชียงใหม่ (สศท.1) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยในปี 2567 (ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ปี 2567) สถานการณ์การผลิตกาแฟทั่วโลกมีผลผลิตรวม 10.57 ล้านตัน โดยประเทศไทยมีผลผลิต 16,623 ตัน ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์อาราบิก้าร้อยละ 64.31 และพันธุ์โรบัสต้าร้อยละ 35.69 ปัจจุบันอุตสาหกรรมกาแฟไทยมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกับโลก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการปลูกกาแฟในประเทศ ลดการพึ่งพาการนำเข้า และยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร ซึ่ง “กาแฟพันธุ์อาราบิก้า” เป็นสายพันธุ์ที่ได้รับความนิยมใช้ในร้านกาแฟสด และกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ประเทศไทยมีแหล่งปลูกกาแฟอาราบิก้าที่สำคัญในพื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย และน่าน

สศท.1 ติดตามสถานการณ์การผลิตกาแฟรวมของกาแฟอาราบิก้าจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2567 ซึ่งจังหวัดได้มีการบรรจุสินค้ากาแฟไว้ในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2566 – 2570 ภายใต้กลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนากาแฟบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ และเป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายการส่งเสริมการปลูกกาแฟเพื่อทดแทนการนำเข้าและแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 บนพื้นที่ภาคเหนือ สอดคล้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้ความสำคัญกับพืชกาแฟ โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแห่งชาติปี 2565 – 2574 ซึ่งมีเป้าหมายเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาการผลิตกาแฟตลอดห่วงโซ่คุณค่า ให้เกิดความยั่งยืนและยกระดับศักยภาพในการพัฒนาการแปรรูปอย่างต่อเนื่องบนฐานการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการพัฒนาคุณภาพผลผลิต พัฒนาตลาดกาแฟคุณภาพ และมีเอกลักษณ์ที่แข่งขันได้

ด้านสถานการณ์การผลิตกาแฟอาราบิก้าจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2567 มีพื้นที่ปลูก 35,385 ไร่ผลผลิตกาแฟอาราบิก้าผลสด 17,250 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 500 กิโลกรัม/ไร่ มีเกษตรกรผู้ปลูกที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร 1,424 ราย ส่วนใหญ่เกษตรกรปลูกช่วงเดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม เริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 2 ขึ้นไป และสามารถเก็บเกี่ยวได้ประมาณ 7 ปี จากนั้นผลผลิตกาแฟจะเริ่มลดลง เกษตรกรเก็บเกี่ยวช่วงเดือน พฤศจิกายน - มีนาคม ปัจจุบันราคาที่ยกขัตกรขายได้ (ณ เดือนตุลาคม 2567 - เมษายน 2568) แบ่งเป็น กาแฟอาราบิก้าผลสด (คละ) เฉลี่ยอยู่ที่ 23.83 บาท/กิโลกรัม และเมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) เฉลี่ยอยู่ที่ 176 บาท/กิโลกรัม ด้านการจำหน่ายผลผลิต เกษตรกรจำหน่ายกาแฟในรูปแบบผลสด และเมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) โดยมีแหล่งรับซื้อที่สำคัญ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ผู้ประกอบการเอกชน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ ทั้งนี้ จากการที่เกษตรกรจำหน่ายกาแฟอาราบิก้าผลสด (คละ) และเมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) สร้างมูลค่ากว่า 595 ล้านบาท

นอกจากนี้ สศท.1 ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการแปรรูปข้าวจังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ จำนวน 102 ราย และจัดประชุม Focus Group ผู้เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานกาแฟ พบว่ากาแฟอาราบิก้าจังหวัดเชียงใหม่มีจุดแข็ง คือ มีรสชาติที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สินค้า GI เมื่อปี 2558 มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่หลากหลายสามารถเพิ่มมูลค่าได้ ประกอบกับมีโอกาสจากความนิยมการท่องเที่ยวของจังหวัดส่งผลให้การบริโภคกาแฟเพิ่มขึ้น ตลาดกาแฟเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีสภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมทำให้งาแฟมีรสชาติดี

ทั้งนี้ สำหรับแนวทางการพัฒนาการแปรรูปกาแฟของจังหวัดเชียงใหม่ในระยะต่อไป ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ควรส่งเสริมกระบวนการผลิตและแปรรูปที่มีมาตรฐาน เพิ่มความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรมูลค่าสูง (Future process) ที่ทันสมัย พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือบูรณาการระหว่างภาครัฐ เอกชน และกลุ่มเกษตรกร/จัดเวทีหารือประจำปี วิจัยและพัฒนาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิต กำหนดพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมโดยร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์กาแฟจังหวัดเชียงใหม่ เชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ สร้างกระแส Product of Chiang Mai และประชาสัมพันธ์ถึงกระบวนการผลิตกาแฟจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีมาตรฐานสูง ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมการประกวดกาแฟ หากท่านใดสนใจข้อมูลสถานการณ์การผลิตกาแฟอาราบิก้าของจังหวัดเชียงใหม่ หรือผลการศึกษาดังกล่าว สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สศท.1 โทร 0 5312 1318 หรืออีเมล zone1@oae.go.th.

ข่าว : ส่วนประชาสัมพันธ์
ข้อมูล : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 เชียงใหม่